

οἱ γὰρ ἐπὶ κακῇ μοίρᾳ ρωμαίων, ὡς ἄπαντες ἴσασιν, ἐπι-
 κείσθαι ἐπὶ συμμαχίαν ἰόντες ἰσχυρὰ δύνανται ἡλικίᾳ μὲν ἐκρίναντο
 τοῦ θράσους καὶ τοῖς ἑαυτῶν πράγμασι καὶ ὡς τὴν ἑαυτῶν ἐπιθυμίαν
 ταῦτα πεποιθῆναι τί τις ἂν εὖ εἰδότες ἀναμνησθέντων αἰθέρα ταρα-
 τῶν; ἃ γὰρ οὐκ ἂν τὴν ἀρχὴν ἔδει σταῆναι (μηδ' εἰς παράδειγμα πο-
 πέσοι, μή, ἃ σωτέρ, μή, ἃ ἐλευθέρει! ἀλλ' ὥσπερ ἔστι πρῶτα καὶ
 μόνον ῥήγοιτο) ταῦτα κέρδους γίγνεται τό σιγᾶν.

Ἄλλ', ὥσπερ ἐκείνων κατὰ νότον καὶ ἀπὸ νότον κατὰ νότον, ὡς οὐκ ἴσασιν
 νῦν ἐπὶ ὄντων ἀντίχεν (μᾶλλον δὲ οὐδὲν ἔσθ' ὃ δέξαι ἂν φέρων τοῦ
 γοιποῦ, ἀπάντων κέρδων ἀποκλήσιν). λαβόντες Ἀχαιοὺς τοὺς ἐξ ἀρχῆς
 ποταμίου καὶ τὴν ἐκείνων ἕθρον τῶ παρὰ σφῶν θρόνον πολὺ μᾶλλον
 ἐπιθυμητότερον πρῶτον δίκην καὶ καθ' ἡμῶν ἤμῶν, τί μὲν οὐ
 πράττοντες; τί δὲ οὐ βουλόμενοι; ἐφ' ἣ πᾶσαν ἀνελεῖν θέτασαν. οὐδὲν
 γοῦν ἐῷσιν ἀπειράτον τῆς ἐπιδρομῆς ἐλαύνοντες πάντα κατὰ τὸν ἐ-
 δε χῶρον, οὐκ ὄρος οὐ πεδίον, οὐ φάραγγα, οὐ κρημνούς οὐ ραχίαν οὐ
 γέφυρας οὐκ ὑπορείας οὐ νάπας, οὐ γόφους, οὐ χαράδρας, οὐκ ἄνδρα
 οὐ λειμῶνας οὐκ ἀρούρας, οὐκ ἄλγη. Πάντα οἴχεται, πάντα ἐκίχεται
 ταῦτα μεστὰ νεερῶν καὶ πτωμάτων καὶ φόνου μυρίου καὶ θα-
 μαστῆς τινος καὶ φρικώδους δίκης πάντων σφαγῆς. οἱ δὲ τῶν αἰμα-
 τῶν ῥύακες, ἀντ' ἄλλου τινος ῥόθιου φερόμενοι πανταχόσε. ῥιμνά-
 λουσι μὲν ἐν τοῖς κοίτοις, ἔστι δ' ὅτε καὶ ποταμοῖς συνιόντες καὶ
 θέτοντες αὐτῶν κατὰ τὸ ῥεῖθρον, συνεβάλλουσιν οἴμοι! πρὸς
 θάλατταν ἀνθρώπους ἄχοντες ἰχθύσι θορᾶν τοὺς μὲν ἡμιθανῆτας τοὺς
 δ' ἐπὶ ποταμοῦ τεθνεῶτας τοὺς μὲν διατεπραχμένους καθάπαξ τοὺς
 δὲ μόλις αἰσθανομένους ἃ πάσχουσιν, οὕτω δεινὸν ἔφαμα τοῖς ὀρώσοι
 ἀγδῖαν κακῶν, ὡς:

οὐδεὶς ἂν ὅστις καὶ φίλος τλαίη βλέπειν,
 κατὰ τὴν τραγῳδίαν.

Παραπολέλαμε δ' οἴμοι! καὶ ἤθως τῆς συμφορᾶς καὶ τῆς ἀπό-
 που ταυτοῦ τῶν κρυμμάτων ἐπιπόρῃς, τὸ μόνον ὡς ἀληθῶς ἀπαθείης τῆς ἀρετῆς
 κοινόν ἐργαστήριον, ὁ τῆς ἐκαστοῦ τῆς οἰκουμένης (πῶς ἂν εἴποιμι;) ὁμο-
 λογουμένης ἐξειλεχμένος μάστιγα χῶρος, ὡς περ οὐκ ἀνασχομένων οἴμοι, τῶν μὴ
 δυνάμεν τοῦ προόρου ἰσχυροῦ ἡττάσθαι μᾶλλον δὲ οὐκ ἂν ἔκλυε ἡγήθη-
 σαν ἐκείνῳ δοῦναι κατὰ γένος προσέκειν, εἰ μὴ καὶ οὗτοι ταῖς χερσὶν
 ἐπ' αὐτῇ χεῖρονται. Πάσαι γὰρ διοργανωμένοι ὑπὸ τοῦ Ξέρξου καὶ τὸ
 πρὸς θάλατταν ἅπαν κατασπασαφείς οὐκ ὡς ἀληθῶς ταῖς ναυσὶ διάσθαισι
 εἶναι (πῶς γὰρ; ἔξόν ἐξέρωθον πεπλευκέναι), ἀλλ' ὡς ἀληθῶς εἶναι τοῖς
 ἐπιγιγνομένοις στήλης ἄφεινον δείγμα τῆς ἀπονοίας ἐκείνου καὶ τῶν
 ἀτόπων φασμάτων, τοιαῦτα πρότερον πεπονθῶς, νῦν ὑπὸ τῶν ἀποχόνων
 ἐκείνου πάντα ἐποίησεν ὄλιγον δεῖν ἀποκλεισθῆναι. εἰς οὐρανὸν αἶρε
 τὸ πᾶν καὶ τοὺς δεῖν ἰδόντας τοὺς τε ἀσπυροτάτας, «αὐτὸ! ἰού!»
 θοᾶν ἀνακαμάει μνησθέντων τῶν τὰ θεία φιλοσοφούντων ἱερέων συν-
 αλτίας καὶ φρονιστήρια, καὶ κηλούς καὶ νέως καὶ καλύβας καὶ
 σωτηρίους διαίτας χαρίτων ἔμμελως, ἃ καὶ ὑπερβολὴν πρόσθεν ἀν-
 θούντα νῦν ἀθρόον ἀπέσθη καθεστῶς βύσσοντα τῶν ἐνομιούντων
 διὰ τὴν ἱερείαν ἀναθρώπων ἀνηρημένων καὶ ὡς οὐδ' ἂν εἰς ἡγήσεν
 ἀνδρῶν ἐν γῆ μὲν ὄντων ἐν οὐρανοῖς δὲ τὸ ποτίζοντα κεντημέ-
 νων καὶ κατὰ τὸν ἐξ Αἰγύπτου Πρωτίνον, ὃ τὸ σωματικῶς οἰσὶ
 προδῆσαν ἀσχομένων, τῶν μὲν νέων τῶν δὲ πρεσβυτέρων τῶν μὲν
 ποτῶν κοσμομένων τῶν δ' οὕτω ταύτης ἡζυμμένων ἀπάντων ἐν ἐξε-
 πόντων καὶ τοῦτον αὐτὸν ἐνισταμένον ἐγὼνα μετὰ θεοῦ τετάχθαι
 περιφανῶς. Ὡς χειρῶν ἐκείνων, αἱ ζήφῃ τότε πρόσθεν ἐκείνησαν! ὡ
 τῶν μετ' αὐτάς! ὡ τῶς ἔπειτα! πῶς οὐκ ἐνέαρυσαν; πῶς δ' οὐ παρήν
 τὰ τοῦ συναφοῦς; ἔγω μὲν οὖν καὶ πρὸς μόνην ἐξέστην τὴν ἀκρόην καὶ
 εἰ παρήν τὸ τῆς νιότης ἂν ἐπεπόνθειν. Ὡς ζήφῃ διαίτην τούτων
 ὁμοσε. κεντημένος καὶ μὴ κεντημένος πρὸς τὴν αἰδίον! μᾶλλον

δέ, ὦ στίφους ἑλλίνου θεοφιλοῦς! ὦ πανηγύρεως ἱερῆς! ὦ συναγωγῆς
 ἐνθέου, ἢ τότε μὲν ἐπὶ τῇ παλαιᾷ συνάσει τῆς ἀκαίτης δικαστικῆς
 καὶ δ' ἔφόν, οὐκ ἠνέχετο ἔλθοντο μάρτυροι τοῦ βῆν ἐκτελεῖται ἐστέρη-
 θῆκε, ἢ δόξει δοξαζομένη τὸν θάνατον καταλείποντες ἐπίσημα ἐπέ-
 τὰς πράξεις καὶ τοῖς ἀγῶσιν οὐκ ἐπιπέτα τὰ τελευταία προσέθενται!

Ἄλλὰ τίς ἐν ἀποχρήσει ταυτί πάντα προσέθενται καὶ περιποιῶνται
 φθῆνον ταῖς συμφοραῖς; ἢ τίς, λέγειν ἐπιχειρήσας, οὐ παραλίποι τὰ
 πλείστα, θιόμενος μὲν βῆν, βῆν δὲ τοσοῦτον ἐπισημότερον ὅσον
 ἂν εἰ μὴ ἐπὶ προϋπεθέμενον βῆν; οἴμαι γάρ οὔτε τὸν τῶν Ἀθηναίων
 ἐν σικελίᾳ χειμῶνα οὔθ' ὧν ὑπ' Ἀρχιδάμου πρότερον ἐπαθὸν ἐπὶ
 τῇ ἐπιδησίᾳ τῶν Ἀχαιῶν οὔθ' ὅσα βῆν ἔχουσιν ἄνθρωποι περὶ
 τὴν ἑλλάδα καὶ τῆς Περσίας πόλεως τῆς κατὰ, τούτων οὐδὲν ἐξεί-
 ναι τοῖς νῦν δυσκότοις παραβαλεῖν, οὐδ' ἐχρῆς.

Καὶ τὰ μὲν ἐν ὀφθαλμοῖς τοσοῦτα μὲν τὸ πλεῖστον τελεμαχία
 εἰ καὶ τὸ μέγεθος οἱ δὲ καὶ κήρυξά τις ἀπὸ τῆς ἐπιπέπουσιν ἀνα-
 μέρει, οὐ γὰρ καὶ ἕδωρ, κατὰ τὸν οὐ τὸν νῦν Πέρσου πρότερον ἀνα-
 γὰ δεινότερα πάντων αἰτοῦνται καὶ ἂν μὴ τὰ βουλομένης πέρας
 ὡς ταχιστα σὴ (τοῦτο δ' εἶσιν ἐπὶ τὸν ἔναυα παρεδωμέναι σφίσι
 τῆν πόλιν καὶ μετὰ τῆν ὑποτακτικὴν φέρεσθαι) ἀπὸ τῶν τινῶν ἀ-
 ναστασιαστικῶν καὶ καταστροφῶν γῆς καὶ πόλεως ἀναστασιαστικῶν
 ἐπιπέπουσιν καὶ τῶν ἰνδοίων ἐπὶ ἀνάγκῃ καὶ δάκρυα καὶ σφαῖρας
 καὶ σφῆρα καὶ φόνον καὶ αἰχμαλώτους μυρῖους καὶ τραύματα
 τῶν ἀντιστασιαστικῶν καὶ ἀποκλιμακτικῶν ὑπὲρ τὸ πλεῖστον καὶ ἀγῶσιν συ-
 γκεματικῶν καὶ καρπῶν ἀγῶσιν φθορᾶν καὶ γῆν καὶ ὄσων καὶ
 γιγνόμενων καὶ τῶν καὶ στοῦν καὶ θεάτρων καὶ παντ' ὁμοῦ τὰ φρικτῶδη.

Ἔστωσαν οὖν ἡμῖν ἢ πόλις ἐν ἀρχαῖς καὶ φρονεῖσι
 καὶ πλεῖστον ἐπιπέπουσιν καὶ μετὰ τὴν ταραχὴν μὴ τὰ δεινότερα πάντα
 μόνον τῶν ὀφθῆσιν πασῶν πεπλημενημένη καὶ νῦν οὐδὲν ἔλαττον

ἔχουσα ἀλλά καὶ πρὸς κοσμοφάντα τῶν κακῶν ἀφύσικη παροτρύνει
 εὐτισμένη οἶμοι! τὴν δίκην καὶ γένηται τῶν προσηυμένων εὐκα-
 οῦδε κακία. Τὰς γὰρ κακοποιούς ταύτας καὶ συμφορῶν ἀπὸ τῶν οὐ-
 γάρης ὑπηρετούσας ἴσμεν καθάπερ τῆ καθ' ἡμῶν τοῦ θείου βουλή.
 σοὶ καὶ συντελούσας τῆ χρεία. καὶ ὡς θεομιμῆς καὶ ὁ τῶν μετρίων
 ὑπεύθυνος ἐφείκει μάλιστα ταύταις καὶ τοῦτον αὐταὶ κοσμοφάντα.
 ὅσοι ἐμοὶ μὲν ταυτ' ὁρῶντι καὶ τοῦτον εὐδοκῶμεν, εὐν ἐν πελάγει
 χιμαφομένων γνήμων ὡς ἀγῶν εἰσέλθαι ὅταν ὑπὸ τινῶν σεληνῶν ἢ
 στροβίλων ἐξ οὐρανοῦ κατεκτανόμενων καὶ τὸ μὲν οὐδέποτε ἔννυ καὶ
 ἰατρῶν ἐκνήτων καὶ ἐμβροταῖς σφίσι δὲ δεινὸν ἀπειλοῦντων ὡς κα-
 ταδύσεσθαι μετ' ὀλίγον, οὐκ ἔχω μὲν οὐδὲν ἀντιπράξει πρὸς εὐ-
 τῶνδε φορὰν τοῦ αὐμοτος ὑπὲρ κορυφῆς αἰρομένου τῆς δὲ ἰσχυ-
 ραὶ ἀπηλιπύστες εἰς ἀπορωτάτους πίπτωσιν, ὡς ἐκ τῆς φωνῆς
 μίτου τὸ φῆν αὐτοῖς ἠρτημένον. τί γὰρ τοῦτων τὰ παρόντα γίνε-
 ται, μᾶλλον δὲ καὶ ταῦτα τοῖς παροῦσιν ἠγασταί.

Ἐπὶ ταῦταις δὲ μὲν ἡμῶν ἠκούσθη καὶ ὄρων καὶ παρρη-
 σίας καὶ λόγου συχνοῦ καὶ φέρτατος ὅν σπουδῆ καὶ ἰσχυ-
 ροῦ καὶ φέρτατος ὅν σπουδῆ καὶ τῆς τῶν δικαιοσύνην ἐπιπέτων
 ὡς εἶπεν συνετάς τοις χρωμένοις ἂν ὁ νῦν ἰσχυροτάτος ἀνὴρ ὁ ἐν
 ἰδῶν ὄμηρος ἔφη βουλὰς εὐεχέας ἐξάρξειν ἐκαστὸς ποτῶν τε κορυ-
 σεν μάλιστα ἀπῆλθεν δύνασθαι ἵχνη μοι βουλή καὶ γενναίον
 τοῖς πολεμοῖς ἐρχέσθαι καὶ ὁ νῦν ἡμῶν οὕτοι οὐκ ἔμυσσε δὲ
 εἰ μὴ καὶ μᾶλλον εἶποι τις ἂν ὄσῳ καὶ μετὰ τῶν δυστυχῶντων
 ἐσμέν καὶ ψυχικῶς ἐβηλαί τὰ παρόντα καὶ τὰς εὐχὰς ἀνὰ τὸν οὐρανόν
 χειροτονίας πρὸς οὐρανόν καὶ τῶν ἐν τῆς εὐχῆς ἐπιπέτων ὡς διατρε-
 φοῖς, ὡς ἑκατόμοις ὡς ἀπερτάτοις ταύταις τῆς ἀγῶν. Αἰνῶσι δ' εἶπε
 εὐποιῶν πόλιν ἢ μάλιστα χαίρει καὶ ἢ ποτῶν καὶ μετὰ τῶν
 λουθησῶσιν καὶ πράξις πρὸς τὴν αἰτήν καὶ τοῖς ἑσπεύουσιν
 περὶ σοῦ γενομένης ἔχουσα γένην, ὅτι μὴ νῦν εἶπε πρὸς αἰτίαν
 τοῦτο δ' ἂν πᾶσαι εὐνοίας ἔχη." (Migne, Pat. gr. 145, σ. 434, 445)

